

OBEC ZÁVOD

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB 2018 – 2022

Návrh KPSS obce Závod zverejnený na webovom sídle obce dňa 15. 5. 2018

KPSS obce Závod schválený Obecným zastupiteľstvom v Závode dňa 14. 6. 2018
uznesením č. 32/2018

ÚVOD

Vážení občania,

Predstavujem Vám komunitný plán sociálnych služieb obce Závod, ktorý analyzuje súčasnú situáciu v sociálnej oblasti našej obce, hodnotí a poukazuje na aktuálne potreby našich občanov, navrhuje ciele a priority pre rozvoj sociálnych služieb na obdobie rokov 2018 – 2022. Platnosťou zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov samospráva prevzala od štátu všetky sociálne služby a začala naplno naplňovať svoju novú úlohu: zabezpečiť pre obyvateľov v nepriaznivej sociálnej situácii pomoc, ktorú potrebujú.

Zákon ukladá obciam a mestám mať vypracovaný komunitný plán sociálnych služieb, ktorý je strategickým dokumentom na realizáciu cieľov. Tento dokument nadväzuje na predchádzajúci Komunitný plán sociálnych služieb obce Závod z obdobia 2012-2016. Dokument analyzuje budúce obdobie z hľadiska potrieb jej obyvateľov ako aj populačného vývoja, sociálne prostredie pre občanov je v obci vytvorené, treba ho rozvíjať a zdokonaľovať ako aj prispôbovať potrebám a trendom populácie.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Závod na roky 2018-2022 nastavuje smer, akým sa obec má uberať v najbližšom období v oblasti poskytovania sociálnych služieb a tým dosiahnuť vyššiu úroveň kvality života obyvateľov obce.

Ing. Peter Vrablec

Starosta obce

Obec Závod na základe zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách vydáva Komunitný plán sociálnych služieb obce Závod, ktorý je záväzný pre celé územie obce Závod na obdobie rokov 2018 – 2022.

I. Teoretická časť

Úlohy a kompetencie obce v zmysle platných sociálnych zákonov

1. Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - § 82

1.1 Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

1.2 Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

1.3 Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je zabezpečenie spolupráce subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovania služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.

2. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb - § 83

2.1 Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb:

- s poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode
- s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode

2.2 Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

2.3 Obec predkladá návrh komunitného plánu sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

2.4 Obec predkladá návrh komunitného plánu sociálnych služieb na schválenie obecnému zastupiteľstvu do šiestich mesiacov od zverejnenia národných priorít rozvoja sociálnych služieb.

2.5 Obec do 15 dní od schválenia komunitného plánu sociálnych služieb ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

2.6 Komunitný plán sociálnych služieb obsahuje:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov , foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce,
- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počet miest v jednotlivých druhoch, jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb,
- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.

2.7 Finančnými podmienkami obce sa rozumie určenie finančných zdrojov z rozpočtu obce a rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby na spolufinancovanie potrebnej kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity.

2.8 Obec zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

2.9 Obec vydáva poskytovateľovi sociálnej služby uvedenej v § 25, § 35, § 36 a § 40 zákona o sociálnych službách na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku s komunitným plánom sociálnych služieb obce. Ak je žiadateľom o poskytnutie finančného príspevku obec, písomné vyjadrenie si vydá z vlastného podnetu.

2.10 Súlad predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku s komunitným plánom sociálnych služieb obce sa posudzuje na základe vopred určených a zverejnených kritérií pri dodržaní princípov rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie subjektov, transparentnosti, proporcionality, hospodárnosti a efektívnosti.

3. Druhy sociálnej služby - § 12

Sociálne služby podľa druhu sú:

- a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:
  1. terénna sociálna služba krízovej intervencie
  2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú: nízkoprahové denné centrum, integračné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania
  3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:
  1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
  2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
  3. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života
  4. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
  5. služba včasnej intervencie

- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, ktorými sú:
  - 1.1. zariadenie podporovaného bývania
  - 1.2. zariadenie pre seniorov
  - 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby
  - 1.4. rehabilitačné stredisko
  - 1.5. domov sociálnych služieb
  - 1.6. špecializované zariadenie
  - 1.7. denný stacionár

- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorí sú
  1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci
  2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

- e) podporné služby, ktorými sú
  1. odľahčovacia služba
  2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností
  3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre
  4. podpora samostatného bývania
  5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni
  6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni
  7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

4. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020 vydané Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR:

- A. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity
  - nedostatočne rozvinuté komunitné sociálne služby, najmä terénne, ambulantné, nízkokapacitné pobytové,
  - nevytvorené podmienky pre zotrvanie klienta v prirodzenom domácom alebo komunitnom prostredí,
  - zamerať sa na vytváranie podmienok pre starších ľudí na sociálnu zdravotnú starostlivosť vzhľadom na starnutie populácie a udržateľnosť tejto starostlivosti,

- zintenzívnenie spolupráce medzi zástupcami štátnej správy, samosprávy, poskytovateľov sociálnych služieb,
  - využitie zdrojov Operačného programu Ľudské zdroje.
- B. Podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť
- postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
  - vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov odkázaných na pomoc spoločnosti v prirodzenom sociálnom prostredí komunity prostredníctvom komplexu kvalitných služieb vo verejnom záujme,
  - vytvorenie podmienok pre nezávislý život mladých a dospelých osôb so zdravotným postihnutím a duševnou poruchou formou prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť,
- C. Podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrúvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby
- rozvoj a dostupnosť takých sociálnych služieb, ktoré prispievajú k odstráneniu sociálnych bariér a sociálneho vylúčenia, k zmierneniu nepriaznivej sociálnej situácie, pomáhajú predchádzať jej prehĺbovaniu,
  - zintenzívnenie spolupráce so zástupcami štátnej správy, lokálnej a regionálnej samosprávy, úradom splnomocnenca vlády pre rómske komunity, poskytovateľmi sociálnych služieb, využiť potenciál cirkvi, náboženských spoločenstiev,
- D. Zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb
- podpora implementácií podmienok kvality poskytovania sociálnych služieb zo strany zriaďovateľov a poskytovateľov sociálnych služieb,
  - reagovať na trendy EÚ a dodržiavanie medzinárodných záväzkov SR v ľudskoprávnej oblasti,
  - systematicky implementovať systém hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb, vytvoriť metodiku na hodnotenie podmienok kvality sociálnych služieb a vyškoliť hodnotiteľov týchto podmienok

II. Analytická časť

1. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie na území obce Závod

Sociálna analýza má za cieľ porovnať aktuálny stav sociálnych služieb, ich terajšiu potrebnosť s predpokladanými potrebami v budúcnosti. Analýza vychádza z demografických údajov obce, vekovej štruktúry občanov a dostupných sociálnych ukazovateľov. Pri plánovaní boli použité aj výsledky vyhodnotenia dotazníkov oslovených respondentov a jednotlivých požiadaviek zo strany poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb.

Demografická analýza má za cieľ skúmať demografické štruktúry populačných skupín vzniknutých členením obyvateľstva podľa rodinného stavu, ekonomickej aktivity, najvyššieho dosiahnutého vzdelania a pod. Pri demografickej analýze sa do úvahy berú aj geografické údaje obce ako je poloha a rozloha obce, počet obyvateľov, občianska vybavenosť, dostupnosť služieb a zamestnania, celková infraštruktúra, spoločné záujmy a vzťahy v jednotlivých lokalitách.

Úlohou obce pri vykonávaní vlastnej politiky rozvoja územia a sociálnych služieb je všestranný rozvoj územia, orientovať sa na svojich obyvateľov, na zisťovanie a uspokojovanie ich potrieb. V tomto duchu sa postupovalo aj pri tvorbe tohto komunitného plánu.

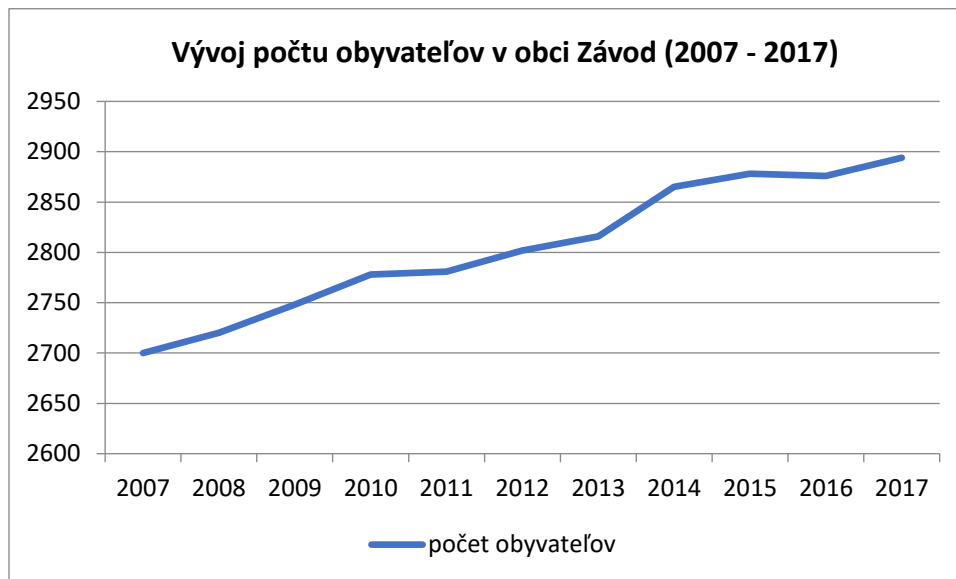
Základná charakteristika obce:

Obec Závod leží v severnej časti okresu Malacky v Bratislavskom kraji. Na juhu susedí s obcami Veľké Leváre a Studienka, na severe s obcami Moravský Sv. Ján, Borský Sv. Jur a Lakšárska Nová Ves. Celková rozloha katastrálneho územia obce Závod je 2 744ha. Obec je samostatný správny celok Slovenskej republiky, je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a príjmami.

Veková štruktúra obyvateľstva:

veková kategória	počet	percentuálne zastúpenie
predproduktívny vek (0 - 15)	494	17,07
produktívny vek (16 - 64)	2015	69,63
poproduktívny vek (65 a viac)	385	13,30
počet obyvateľov k 31.12.2017 - 2894		
Index starnutia - 77,94%		
Index ekonomického zaťaženia - 43,62%		

Občianska vybavenosť v obci:

Úrady: Obecný úrad

Poštový úrad

Farský úrad

Ambulancie: Ambulancia všeobecného lekára pre dospelých

Detská ambulancia

Stomatologická ambulancia

Školy: Základná škola s materskou školou so školskou jedálňou a družinou

Športové aktivity: Štadión s futbalovým ihriskom

Multifunkčné ihrisko v areáli ZŠ

Športovo-oddychová zóna pri KD s multifunkčným ihriskom

Hasičská zbrojnica

Služby: Predajne potravín

Mäsiarstvo

Priemyselný tovar

Železiarstvo

Predajňa textilu

Kvetinárstvo

Predajňa chovateľských a záhradkárskych potrieb

Predajňa stavebnín

Pohostinstvá

Reštaurácia

Cukráreň

Kaderníctvo

Novinový stánok

Lekáreň

Kozmetický salón

Ubytovňa

Rozvoz pizze

Verejná doprava: autobusová doprava – linka Malacky – Borský Sv. Jur

Miestna autobusová doprava – linka obec Závod – železničná stanica Závod

Železničná doprava – trasa Bratislava – Kúty

Kultúrna infraštruktúra: Kultúrny dom Závod vrátane kinosály, spoločenských miestností,

obradnej sály, knižnice, klubových priestorov

Pastoračné centrum

Zasadačka požiarnej zbrojnice

Obradové objekty: Farský kostol sv. Michala

Kostol na cintoríne

Dom smútku

Spoločenské organizácie a združenia fungujúce v obci: Dobrovoľný hasičský zbor

Jednota dôchodcov Slovenska

Športový futbalový klub

Poľovné združenie

Miestny rybársky zväz

Kynologický klub

Folklórny súbor

MyHepy

PaLS – pozemkové spoločenstvo

Výrobné firmy pôsobiace v obci: DAMON – výroba nábytku

ALMAT – spracovanie mäsa a mäsových výrobkov

RICHTER RASEN Slovakia – pestovanie trávnik

NAFTA a. s. – Zberné stredisko plynu

FEJA – zemné práce, autodoprava

Výrobňa lokší

V obci poskytujú služby aj ďalší podnikatelia v oblasti dopravy, stavebníctva, zemných prác.

2. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v obci

Poskytovatelia sociálnych služieb:

Domov sociálnych služieb sv. Michala n. o. so sídlom Závod 419

Jedná sa o zariadenie pre seniorov, ktoré bolo založené v roku 2013 ako nezisková organizácia obcou. Zariadenie poskytuje sociálne služby fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov, zariadenie poskytuje: pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, osobné vybavenie, uzatvára podmienky na úschovu cenných vecí, zabezpečuje záujmovú činnosť a to celoročne pobytovou formou. Kapacita DSS sv. Michala je 18 klientov, zariadenie je plne obsadené, a tak sú ostatní žiadatelia vedení v poradovníku na umiestnenie. Uprednostňovaní sú žiadatelia s trvalým pobytom v obci Závod.

Zariadenie pre seniorov je situované v budove bývalej materskej školy, jedná sa o prízemnú budovu, kde je zabezpečený bezbariérový prístup. Zariadenie má k dispozícii 8 izieb pre klientov, k dispozícii je spoločenská miestnosť, jedáleň, sesterská izba, miestnosť pre personál, sociálne zariadenie, prípravňa stravy a výdajňa, práčovňa, kancelária riaditeľa, príľahlý dvor.

V zariadení sa poskytujú kompletne sociálne služby a sociálnu starostlivosť zabezpečuje personál v zložení: 6 opatrovateliek, 1 zdravotná sestra, 1 upratovačka.

Budova sa postupne rekonštruje. Na staršej časti budovy sa vymenila strešná krytina, celá budova má nové plastové okná, v roku 2017 bola z časti zateplená a urobená nová fasáda. V budove boli vybudované nové sociálne zariadenia – toalety a sprchy.

Umiestnenie klienta v zariadení sa robí na základe podania jeho písomnej žiadosti súčasťou, ktorej je aj rozhodnutie o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu s určením stupňa odkázanosti. Samotné rozhodnutie vydáva obec v mieste trvalého bydliska žiadateľa na základe podanej žiadosti a predloženia aktuálneho zdravotného stavu klienta.

Po predložení všetkých dokladov, zhodnotenia celkovej sociálnej situácie sa uzatvorí zmluva o poskytovaní služieb v zariadení. Súčasťou zmluvy je aj úhrada za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia. Výšku úhrady stanovuje Všeobecné záväzné nariadenie obce Závod o rozsahu, spôsobe určenia a výške úhrady za sociálne služby poskytované v Domove sociálnych služieb sv. Michala n. o., ktoré schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Závode.

názov	druh	forma	poskytovateľ	zriaďovateľ	kapacita
DSS sv. Michala n. o.	zariadenie pre seniorov	pobytová celoročná	verejný	obec	18

Opatrovateľská služba v domácnosti

Opatrovateľská služba je jedna s foriem sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Je zameraná na osoby, ktoré potrebujú pomoc inej fyzickej osoby v domácom prostredí a spĺňajú podmienky odkázanosti na túto sociálnu službu. Službu zabezpečuje obec prostredníctvom kvalifikovanej opatrovateľky.

Opatrovateľka zabezpečuje klientovi v domácom prostredí podľa požiadaviek klienta úkony: osobnú hygienu, donášku a podávanie stravy, liekov, pomoc pri obliekaní a premiestňovaní v domácnosti, upratovanie a udržiavanie čistoty lôžka a príslušného priestoru, sprevádzanie klienta na vyšetrenia a vybavovania úradných záležitostí, organizuje voľnočasovú aktivitu klienta podľa jeho možností a záľub.

Jedná sa o sociálnu službu, ktorá je zo strany klienta platená. Výška úhrady je stanovená Všeobecne záväzným nariadením obce Závod o opatrovateľskej službe a spôsobe určenia úhrady za poskytnutú opatrovateľskú službu.

V čase tvorby komunitného plánu sociálnych služieb opatrovateľskú službu v domácnosti nevyužíva žiadny klient.

názov	druh	forma	poskytovateľ	zriaďovateľ
Opatrovateľská služba v domácnosti	opatrovateľská služba	terénna	verejný	obec

Stravovanie v jedálni

Pre občanov s nepriaznivým zdravotným stavom, osamelých občanov, občanov s ťažkým zdravotným postihnutím a občanov v dôchodkovom veku je možnosť zabezpečenia stravy v školskej jedálni Základnej školy s materskou školou Závod. V rámci spolupráce s obcou možnosť donášky stravy priamo do domácnosti

Osobitný príjemca dávok úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V súlade s platnou legislatívou je obec a jeho výkonný orgán – obecný úrad osobitným príjemcov dávok - prídavkov na dieťa, dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a ohrozeného sociálnym vylúčením, dotácie na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Prostredníctvom tohto nástroja a regulovania účelovosti výdavkov občanov zaradených do systému osobitného príjemcu plní funkciu dohľadu v problémových rodinách pri riešení záškoláctva, odstraňovaní zanedbávania povinnej výchovy a výživy nezaopatreného dieťaťa zo strany rodiča.

Prehľad počtu prijímateľov dávok úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v roku 2017:	
Prídavky na dieťa	2 deti
Dotácia na stravovanie	5 detí
Dotácia na školské pomôcky	4 deti

3. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Cieľové skupiny:

Cieľové skupiny tvoria skupiny obyvateľov, ktoré sú spojené určitým faktorom. Z pohľadu sociálnej situácie sú to skupiny obyvateľstva nachádzajúce sa v určitej životnej situácii, či už nepriaznivej, krízovej sociálnej situácii, ktorú nedokážu sami vyriešiť.

Na základe podnetov občanov a celkovej analýzy sa v komunitnom pláne pri tvorbe priorít a špecifických cieľov zameriame na nasledujúce cieľové skupiny:

a. seniori:

Keďže starnutie populácie v spoločnosti sa na základe demografických prognóz jednoznačne ukazuje ako neodvratne prebiehajúci proces, je preto nevyhnutné, aby sa táto skupina občanov žijúcich v obci stala predmetom intenzívnejšieho záujmu, prioritne z hľadiska rôznorodej a komplexnej sociálnej starostlivosti. Sociálne zabezpečenie seniorov predstavuje v širšom slova zmysle súbor inštitúcií zariadení a činností na predchádzanie, zmiernovanie a odstraňovanie ťaživých sociálnych situácií seniorov, ktorí takú pomoc potrebujú. Seniorská problematika si naozaj zasluhuje, ale bude v budúcich rokoch aj vyžadovať zvýšenú pozornosť. Ide o sociálny jav, ktorý sa v svojej podstate prejavuje všade, avšak nie vždy je možné odhadnúť jeho podstatu, vývoj a s tým spojené problémy. Nastavenie poskytovania optimálnych sociálnych služieb pre seniorov, prioritne preventívneho charakteru je pomerne zložitá a závisí od finančných možností obce, ale aj od spolupráce zainteresovaných subjektov a samotných seniorov. V obci je aktuálne zabezpečované poskytovanie komplexných sociálnych služieb prostredníctvom Domova sociálnych služieb sv. Michala n. o. s kapacitou 18 miest, pričom záujem o umiestnenie prevažuje kapacitu zariadenia. V obci funguje aj základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, ktorá je však podmienená členstvom v spoločenstve.

b. deti a mládež:

Jedná sa o skupinu, pre ktorú je potrebné v rámci komunitného plánovania nastaviť opatrenia na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu. Je potrebné poskytnúť pomoc v závislosti od závažnosti situácie, v ktorej sa jednotlivé ohrozené deti a mládež nachádzajú. Jedná sa o deti a mladistvých, u ktorých sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole, v skupinách, vo vzťahoch s inými deťmi, rodičmi alebo inými plnoletými fyzickými osobami, deti a mládež, ktoré vyrastajú v nestabilnom rodinnom prostredí, žijú v rodinách s nízkou sociálno-ekonomickou úrovňou a deti a mladiství, ktorí sa dopustili priestupku, príp. trestného činu.

Obec v spolupráci so školou pripravuje vhodné podmienky na výchovu a vzdelávanie detí v základnej a materskej škole, rieši problémy záškoláctva, problémy s výchovou detí, ich študijnými výsledkami. Prispieva materiálne aj finančne na aktivity organizované školou. V škole

funguje množstvo záujmových krúžkov, deti a mládež majú možnosť zapojenia do športových, kultúrnych a spoločenských akcií organizovaných v obci, možnosť športového vyžitia na dvoch multifunkčných ihriskách a futbalovom štadióne, čím sa eliminuje hrozba patologických javov v dôsledku neorganizovaného voľného času detí a mládeže. Možnosť realizácie v spoločenských združeniach v obci: mladí hasiči, futbalisti – mužstvá prípravky, mladší a starší žiaci, dorast, mladí rybári, folklórny súbor.

c. občania s rizikom sociálneho vylúčenia

Jedná sa o občanov z kategórie dlhodobo nezamestnaných, marginalizovaných rómskych komunít, rodiny ktoré z titulu funkčnosti môžeme označiť za problémové, rodiny neúplné, osamelí rodičia alebo jednotlivci s ekonomickými problémami, občania, ktorých sa týkajú sociálno-patologické javy ako sú závislosti, problémy s osamostatnením a samostatným bývaním. Včasnou prevenciou a dostatkom informácií sa občania v ohrození sociálneho rizika dokážu lepšie a rýchlejšie adaptovať a vysporiadať so vzniknutou situáciou.

4. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb

SWOT - analýza sociálnych služieb na území obce Závod

SWOT analýza predstavuje nástroj strategického plánovania a používa sa na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v danom na dosiahnutie určitého cieľa.

Silné stránky	Slabé stránky
existencia Domova sociálnych služieb sv. Michala	narastajúci počet obyvateľov v seniorskom veku
možnosť fungovania, skvalitňovania a rozširovania jestvujúceho zariadenia pre seniorov	narastajúci počet obyvateľov so sociálnymi problémami
voľné priestory na poskytovanie služieb v budove zdravotného strediska	neprispôsobiví občania
existencia a fungovanie organizácií a spolkov pre jednotlivé cieľové skupiny	nárast sociálno-patologických javov (drogy, alkohol, poškodzovanie verejného majetku)
existencia siete školských zariadení	problém s financovaním, nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu sociálnych projektov
skúsenosti obce s realizáciou projektov v sociálnej oblasti	

Príležitosti	Ohrozenia
legislatívna a finančná podpora jestvujúcich a nových foriem sociálnych služieb pre jednotlivé cieľové skupiny	migrácia obyvateľov
poskytnutie priestorov vo vlastníctve obce pre rozvoj sociálnych služieb	legislatívne zmeny
možnosti cezhraničnej spolupráce	starnutie obyvateľstva
možnosti získania finančných prostriedkov v rámci projektov	rovnaké vnímanie istých skupín obyvateľstva

Ciele a priority komunitného plánu sociálnych služieb a časový plán jeho realizácie

Hlavným cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je rozvoj už fungujúcich sociálnych služieb v obci so zameraním na ich skvalitnenie a rozšírenie.

Priorita č. 1: Podpora rozvoja, skvalitnenie a rozšírenie sociálnych služieb v obci pre seniorov

Cieľ: Finančná a materiálna podpora a rozvoj vybudovaného pobytového zariadenia sociálnych služieb pre seniorov – Domova sociálnych služieb sv. Michala so snahou udržateľnosti ubytovacej kapacity 18 klientov. Uprednostňovanie umiestnenia miestnych občanov v pobytovom zariadení, ktorí sa rozhodnú stráviť jeseň života v prostredí komunity s prihliadnutím na individuálne potreby a schopnosti klienta.

Finančná podpora spolkov a združení seniorov s cieľom podpory aktivít zdravého starnutia seniorov, predĺženie ich sebestačnosti, fyzickej a psychickej sviežosti v starobe.

Časový harmonogram: obdobie 2018 – 2022

Materiálno-finančné zabezpečenie:

- vlastné zdroje z rozpočtu obce (rok 2018 – 21.000,- EUR)
- Dotácia z MPSVAR – rok 2018 – 89.262,- EUR
- Finančné prostriedky z projektov EÚ

Priorita č. 2: Rekonštrukcia budovy zdravotného strediska s vybudovaním bezbariérového vchodu

Cieľ: Zvyšovanie kvality poskytovaných zdravotníckych služieb a ich dostupnosť pre všetkých občanov. Skvalitňovať priestorové, materiálne a personálne podmienky poskytovaných zdravotníckych služieb a zabezpečiť ich trvalú udržateľnosť a rozvoj. Zrekonštruovať a zmodernizovať priestory zdravotného strediska na dosiahnutie zabezpečenia prístupnosti občana

k sociálnym a zdravotným službám vrátane odstraňovania architektonických bariér v interiéroch a exteriéroch ako aj zabezpečenie ich materiálno-technickej vybavenosti a dosiahnutia kvalitatívnych štandardov poskytovanej služby.

Časový harmonogram: obdobie 2018 – 2022

Materiálno-finančné zabezpečenie:

- vlastné zdroje z rozpočtu obce (rok 2018 – 12.000,- EUR)
- Finančné prostriedky z projektov EÚ

Priorita č. 3: Podpora aktivít a záujmovej činnosti detí a mládeže, zriadenie funkcie špeciálneho pedagóga v ZŠ s MŠ, prístavba a prestavba materskej školy

Cieľ: Podporovať finančne a materiálne združenia a spolky pracujúce s deťmi a mládežou. Rozšírenie priestorov materskej školy s využitím verejných finančných zdrojov cez projekt Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Vybudovaním prístavby MŠ zabezpečiť priestorové a materiálno-technické vybavenie, a tým udržateľnosť mladých rodín v obci s možnosťou umiestnenia detí v materskej škole, čo má vplyv na zamestnanosť rodičov detí. V spolupráci s vedením základnej školy s materskou školou podporovať zriadenie funkcie špeciálneho pedagóga pre ZŠ a MŠ. Funkciou špeciálneho pedagóga eliminovať poruchy správania, psychického a fyzického vývinu detí v škole, ich závislostí od návykových látok, internetu, počítačových hier a v maximálnej miere spolupracovať s rodičmi a tým nastaviť opatrenia na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie tejto situácie.

Časový harmonogram: obdobie 2018 – 2022

Materiálno-finančné zabezpečenie:

- vlastné zdroje z rozpočtu obce (rok 2018 – predpoklad 63.000,- EUR)
- Nenávratný finančný príspevok z Min. pôdohospodárstva (rok 2018 – 287.000,- EUR)

Priorita č. 4: Poskytovanie poradenstva ohrozeným skupinám

Cieľ: Zabezpečovať poskytovanie poradenstva a informácií prostredníctvom zamestnancov obecného pri eliminácii a odstraňovaní problémov rizikových skupín v oblasti začleňovania sa do pracovnej činnosti, vybavovania úradných záležitostí, pomoc pri riešení nežiaducich sociálnych a rodinných situáciách.

Časový harmonogram: priebežne

Materiálno-finančné zabezpečenie: vlastné zdroje

5. Vyhodnocovanie plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Vyhodnocovanie plnenia stanovených cieľov a aktivít Komunitného plánu sociálnych služieb obce Závod bude vykonávané 1-krát ročne predložením monitorovacej správy na rokovanie Obecného zastupiteľstva sociálno-školskou komisiou. Výstupy monitoringu budú predložené verejnosti obvyklým spôsobom. Komunitný plán sociálnych služieb je záväzným pri tvorbe rozpočtu obce a jeho stanovené priority budú v ňom premietnuté podľa finančných možností. Po jeho schválení je základným rozvojovým dokumentom pre obec, jej aktivity. Je to zároveň rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty, ktorú chcú realizovať aktivity a činnosti sociálneho charakteru na území obce, napr. podnikateľské spoločnosti, štátne orgány, mimovládne organizácie. Za monitoring napĺňania priorít Komunitného plánu sociálnych služieb je zodpovedná obec Závod zastúpená starostom obce a Obecné zastupiteľstvo v Závode.

Komunitný plán sociálnych služieb je otvoreným dokumentom a je možné ho pravidelne aktualizovať. Jeho aktualizácia sa bude vykonávať vždy pri vzniku objektívnych potrieb zo strany poskytovateľa alebo prijímateľa a v prípade potreby, ktorá bude vyvolaná zmenou rozhodujúcich špecifických miestnych podmienok alebo zmenou legislatívy SR.